

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เรื่องผลการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการต่อความพึงพอใจของพยาบาลประจำการและผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบความพึงพอใจของพยาบาลประจำการ ศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ และศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ

ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้มี 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานเวลานอกราชการในหน่วยงานทั้งหมด 18 หน่วย ในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ และมีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป กลุ่มที่ 2 เป็นผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการในโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติที่ปฏิบัติงานติดต่อกันตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตารางเครชชี และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 73 และ 15 คน ตามลำดับ และใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายโดยวิธีจับสลากแบบไม่แทนที่

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการที่ได้จากการจัดทำรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลร่วมกันของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการทั้งหมด 15 คน ที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน, การดำเนินการ, การประเมินผล, และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 2 ชุด ชุดแรกเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการจำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการจำนวน 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการที่ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตรวจการพยาบาล

เวนนอกเวลาราชการ จำนวน 5 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวนนอกเวลาราชการจำนวน 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และนำไปทดลองให้กับพยาบาลประจำการจำนวน 40 คน และผู้ตรวจการพยาบาลเวนนอกเวลาราชการ จำนวน 25 คน ที่โรงพยาบาลสิงห์บุรี วิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละส่วนดังนี้ แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลประจำการอยู่ในระดับ .97 และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลอยู่ในระดับ .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลไปให้ผู้ตรวจการพยาบาลเวนนอกเวลาราชการทดลองใช้ในเวลา 2 เดือน โดยผู้วิจัยเป็นผู้แจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมดจำนวน 73 ชุด (พยาบาลประจำการ) และ 15 ชุด (ผู้ตรวจการพยาบาลเวนนอกเวลาราชการ) คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไป การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หาค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-dependent)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวนนอกเวลาราชการ

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานเวลานอกราชการ พบว่ามีอายุระหว่าง 26-30 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59 วุฒิก่อนศึกษาปริญญาตรีเกือบทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 99 ระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษาระหว่าง 2-4 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70 ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานมากที่สุดคือระยะเวลา 2-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 84 ประสพการณ์ที่ได้รับการนิเทศงานจากผู้ตรวจการพยาบาลเวนนอกเวลาราชการพบว่ามีน้อยครั้งมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 78

1.2 ความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวนนอกเวลาราชการ โดยรวมก่อนและหลังการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69, SD = .83$ และ $\bar{X} = 2.95, SD = .74$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าพยาบาลประจำการมีความพึงพอใจต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวนนอกเวลาราชการทุกด้านทั้งก่อนและหลังการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง โดยกิจกรรมการแก้ไขปัญหา มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (ก่อนการทดลอง

$\bar{X}=2.89, SD=.91$ และหลังการทดลอง $\bar{X}=3.03, SD=.74$) และกิจกรรมการสอนและการให้คำแนะนำ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (ก่อนการทดลอง $\bar{X}=2.54, SD=.86$ และหลังการทดลอง $\bar{X}=2.86, SD=.72$)

1.3 ความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาล เวรนอกเวลาราชการก่อนและหลังก่อนการทดลองทั้งโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของพยาบาลประจำการหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สำหรับความพึงพอใจของพยาบาลประจำการเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ โดยค่าเฉลี่ยความพึงพอใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ยกเว้น ข้อ 23 พยาบาลประจำการได้ร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหอผู้ป่วยทุกครั้ง และข้อ 24 พยาบาลประจำการได้รับความช่วยเหลือจากผู้ตรวจการพยาบาลในการปฏิบัติงาน เมื่อมีปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการต่อการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล

2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า ผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการที่มีอายุระหว่าง 46-50 ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40 ตำแหน่งในปัจจุบันพบว่าเป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67 วุฒิการศึกษาจบปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67 ประสบการณ์การอบรมเคยได้รับการอบรมด้านการบริการทางการพยาบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67 และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานเป็นผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการมากกว่า 3 ปีขึ้นไปมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80

2.2 ความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการต่อการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล โดยรวมก่อนทดลองอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการทดลองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.32, SD=.86$ และ $\bar{X}=3.89, SD=.51$ ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ก่อนการทดลองความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และหลังการทดลองความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยกิจกรรมการดำเนินการนิเทศมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด (ก่อนการทดลอง $\bar{X}=3.36, SD=.82$ และหลังการทดลอง $\bar{X}=3.86, SD=.56$) กิจกรรมการประเมินผลการนิเทศและกิจกรรมกานำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการพยาบาลมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด (ก่อนการทดลอง $\bar{X}=3.27, 3.27$ และ $SD=.85, .93$ ตามลำดับ และหลังการทดลอง $\bar{X}=3.87, 3.88$ และ $SD=.57, .50$ ตามลำดับ)

2.3 ความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการต่อการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลก่อนและหลังการทดลอง ทั้งโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สำหรับความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ โดยค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ยกเว้นข้อ 5 รูปแบบการนิเทศช่วยให้ผู้ตรวจการพยาบาลสามารถวางแผนการดำเนินงานได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็ว ข้อ 7 รูปแบบการนิเทศช่วยให้รับเวรได้รวดเร็วและครอบคลุม และข้อ 24 ผู้ตรวจการพยาบาลสามารถจัดทำข้อมูลข่าวสารสารสนเทศทางการพยาบาลได้ดีขึ้นหลังจากใช้รูปแบบการนิเทศ คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการ พบว่ารูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลมีความละเอียดมาก, ไม่ชัดเจน และไม่สอดคล้องต่อการนำไปปฏิบัติ โดยมีข้อเสนอแนะว่าควรจะต้องมีการวิเคราะห์ถึงกระบวนการนิเทศทางการพยาบาลว่าแต่ละขั้นตอนที่ปฏิบัติมีปัญหา อุปสรรค และ ไม่ชัดเจน ค้นหาสาเหตุ หาทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนที่เป็นข้อดีโดยผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการบางคนให้ข้อคิดเห็นว่ารูปแบบการนิเทศมีความชัดเจน และชี้แนะว่าควรจะต้องยึดปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน และผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์มากก็จะสามารถนำรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นทำให้บริการพยาบาลมีคุณภาพมากตลอดไป

อภิปรายผล

1. ความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการพบว่าความพึงพอใจก่อนและหลังการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.69 และ 2.95 ตามลำดับ) ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการมีภาระงานต้องตรวจเยี่ยมหน่วยงานทั้งหมด 18 หน่วย ตามกิจกรรมหลักทั้ง 4 กิจกรรมที่กำหนดให้ครบ สอดคล้องกับงานวิจัยของพวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2525); วิเชียร ทวีลาภ (2527) ที่กล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบของผู้ตรวจการพยาบาลที่สำคัญได้แก่ด้านบริหาร ที่ผู้ตรวจการพยาบาลต้องรับผิดชอบกับผู้ป่วยมากกว่า 2 แห่งขึ้นไปที่อยู่แบ่งเป็นแผนกต่าง ๆ หรือแบ่งตามประเภทของผู้ป่วย จะมีจำนวนพยาบาลในความรับผิดชอบของผู้ตรวจการพยาบาลเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้หน้าที่รับผิดชอบ

ด้านการบริการพยาบาลโดยการควบคุมกำกับงานเพื่อให้งานบริการผู้ป่วยเป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องมีการตรวจเยี่ยมหอผู้ป่วยต่างๆ ต้องวางแผนการปฏิบัติอย่างเหมาะสมสามารถวิเคราะห์ปัญหาและตัดสินใจเกี่ยวกับการเกี่ยวกับผู้ป่วยได้ทันทั่วทั้งที่ จะเห็นได้ว่าระยะเวลาในการสร้างสัมพันธภาพต่อผู้ถูกนิเทศหรือพยาบาลประจำการน้อยลง ทำให้มีผลต่อความพึงพอใจของพยาบาลประจำการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พวงเพ็ญ ชุณหพราน (2520) พบว่าผู้ตรวจการพยาบาลมีการงานที่ต้องรับผิดชอบ และช่วยเหลืองานตามจุดต่างๆ มาก ทำให้ความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

2. สำหรับผลการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X}$ = 3.89, และ 3.32 ตามลำดับ) จากแนวคิดความพึงพอใจในงานของแมคคิลลอสกี และมุลเลอร์ที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1954) ที่ได้กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ความต้องการความมั่นคง และปลอดภัย (safety needs) โดยปรารถนาที่จะได้รับความปลอดภัยทั้งทางร่างกาย ด้านสังคม เศรษฐกิจ ครอบคลุมถึงความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ความต้องการทางสังคม (social needs) เป็นความต้องการมีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับจากกลุ่ม ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือตนเอง (self esteem) เป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าของตนเอง ความเป็นอิสระเสรีภาพ และเป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น และความต้องการได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตน (self actualization) ซึ่งเป็นความต้องการที่สูงสุดของมนุษย์ จากทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์นี้สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อสร้างสิ่งจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงานได้ เนื่องจากรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลที่ผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการได้ร่วมกันสร้างขึ้นที่ใช้หลักการเน้นคน เน้นงาน และเน้นการมีส่วนร่วมสามารถสร้างแรงจูงใจเพื่อตอบสนองความต้องการต่อผู้รับการนิเทศหรือพยาบาลประจำการ เป็นผลให้พยาบาลประจำการมีความพึงพอใจต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกพร เนติเมธีกุล (2539) พบว่า ผลการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลที่ยึดหลักการเน้นคน เน้นงาน และเน้นการมีส่วนร่วมสามารถใช้เป็นแนวทางในการนิเทศงานได้ หัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำการที่ได้รับการนิเทศในกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในงานโดยรวมหลังการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยเฉพาะทางสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล

3. ความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลเวรนอกเวลาราชการพบว่า ก่อนการทดลองอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการทดลองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.20, และ 3.89 ตามลำดับ) เนื่องจาก

มีการนำกระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (continuous quality improvement) มาเป็นกรอบแนวคิด (frame work) ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของผู้ตรวจการพยาบาลเพื่อให้การปฏิบัติการพยาบาลมีการปรับปรุง แก้ไขปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ และปรับปรุงการให้บริการพยาบาลอย่างต่อเนื่องด้วยการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการ PDCA โดยรูปแบบที่ศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้นิเทศหรือผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการ สอดคล้องกับ ครอน (Kron, 1981) ที่กล่าวว่าการนิเทศเป็นการควบคุมงานอย่างหนึ่งโดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจระหว่างผู้ร่วมงานเพื่อบรรลุถึงจุดหมายที่ทุกคนมีความสนใจอย่างเดียวกันและเชื่อว่าการทำงานแบบประชาธิปไตยเป็นวิธีการควบคุมงานที่ดีที่สุด ที่จะช่วยให้ผู้นิเทศหรือผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการทุกคนเกิดความพึงพอใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร เนติเมธิกุล (2539) พบว่ารูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลที่ยึดหลักการเน้นคน เน้นงาน และเน้นการมีส่วนร่วมสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้โดยความพึงพอใจในงานโดยรวมหลังใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ

4. สำหรับผลการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลต่อการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล เนื่องจากรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลประกอบด้วยกระบวนการนิเทศซึ่งเป็นแบบแผนของการนิเทศทางการพยาบาลที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจน และต่อเนื่องกันอย่างมีระเบียบ กระบวนการนิเทศทางการพยาบาลเป็นสิ่งที่ผู้นิเทศจะต้องเข้าใจ และกำหนดขึ้นเพื่อช่วยให้การปฏิบัติการนิเทศมีความคล่องตัว สำเร็จ และมีประสิทธิภาพ (มธุกรบุญธรรมเจริญ, 2537) การศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่าความพึงพอใจก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง น่าจะเกิดจากการที่ผู้ตรวจการพยาบาลVERNนอกเวลาราชการได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาารูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล ทำให้มีความเข้าใจในบทบาท และกระบวนการนิเทศทางการพยาบาลมากขึ้น สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ ตอประดิษฐ์ (2539) เรื่องการพัฒนารูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลเวรบ่าย พบว่าความพึงพอใจของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลเวรบ่ายในระดับมาก รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร เนติเมธิกุล (2539) เรื่องผลการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลสำหรับหัวหน้าหอผู้ป่วยเฉพาะทางต่อความพึงพอใจในงานของหัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำการโรงพยาบาลทั่วไป พบว่าหัวหน้าหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำการที่ได้รับการนิเทศในกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในงานโดยรวมหลังการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยเฉพาะทางสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาล

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาพบว่าความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ และความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ ก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความพึงพอใจหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่าการพัฒนารูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลโดยการร่วมมือร่วมใจของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการที่ช่วยกันเสนอข้อคิดเห็น ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นสามารถเป็นประโยชน์โดยใช้เป็นแนวทางในการนิเทศงานที่สามารถสร้างความพึงพอใจแก่พยาบาล และผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการได้ และควรจะมีการพัฒนาต่อไปทุก 6 เดือน อย่างต่อเนื่อง

2. สำหรับผลการศึกษาความพึงพอใจของพยาบาลประจำการต่อการนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการในรายด้านกิจกรรมการสอน และการให้คำแนะนำก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองแต่เปรียบเทียบกับกิจกรรมอื่นๆแล้วพบว่ามีความพึงพอใจต่ำที่สุด ผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการควรจะศึกษาทบทวนความรู้และทักษะทางคลินิกเพิ่มมากขึ้น และผู้บริหารต้องวางแผนพัฒนาทักษะการสอนและการให้คำแนะนำแก่ผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ เพื่อให้สามารถสอนและให้คำแนะนำแก่พยาบาลประจำการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพยาบาลประจำการมีความพึงพอใจต่อการนิเทศของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการมากยิ่งขึ้น

3. จากผลการศึกษาพบว่าพยาบาลประจำการยังไม่พึงพอใจมากขึ้นหลังการทดลองในกิจกรรมการแก้ไขปัญหาของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ ผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการควรจะพัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้บริหารอาจจะจัดให้มีการปรึกษาเพื่อเป็นแบบอย่างและคอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการในการแก้ไขปัญหา และติดตามผลการนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทุก 3 เดือนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การนิเทศงานของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการมีประสิทธิภาพที่สามารถพัฒนางานและสร้างความพึงพอใจแก่พยาบาลประจำการผู้รับการนิเทศมากขึ้น

4. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการต่อการใช้รูปแบบการนิเทศงาน พบว่าบางกิจกรรมยังไม่ทำให้ผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการพึงพอใจเพิ่มขึ้นได้แก่

4.1 ความสามารถวางแผนดำเนินงานได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็ว ผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการควรจะพัฒนาทักษะการบริหารงานและบริหารเวลาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถวางแผนงานได้อย่างครบถ้วนและรวดเร็วมากยิ่งขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 รูปแบบการนิเทศทางการพยาบาลยังไม่ช่วยให้การรับเวรรวดเร็วและครอบคลุม ผู้บริหารควรจะวิเคราะห์และให้ความสำคัญต่อการรับเวรเพื่อการให้การดำเนินงานและการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.3 ความสามารถจัดทำข้อมูลข่าวสารสารสนเทศทางการพยาบาลหลังการใช้รูปแบบทางการพยาบาลยังไม่เพิ่มขึ้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการจัดทำระบบสารสนเทศทางการพยาบาลโดยการจัดหาและเตรียมความพร้อมทั้งด้านเครื่องมือ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ตลอดจนจัดทำโปรแกรมเพื่อการพัฒนาข้อมูลข่าวสารสำหรับผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา และปรับปรุงกิจกรรมการสอนและการให้คำแนะนำของผู้ตรวจการพยาบาลverenอกเวลาราชการ ที่จะสร้างความพึงพอใจของพยาบาลประจำการให้มากยิ่งขึ้น

2. ขณะนี้โรงพยาบาลส่วนใหญ่ได้รับการรับรองคุณภาพ (HA) จะมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก และต้องใช้เวลาในการที่จะได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจะต้องมีการวางแผนที่ดี เพื่อให้การทำวิจัยมีความต่อเนื่อง และเสร็จสิ้นในเวลาที่คาดหวังไว้ได้

3. ถ้าหากจะทำวิจัยต่อเนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ควรทำวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action resech) โดยการดำเนินการวิจัยควรจะต้องมีกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองเพื่อช่วยให้การวิจัยน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น และเป็นการควบคุมตัวแปรภายในและภายนอก ที่มีอิทธิพลต่อการวิจัย เพื่อให้การทำวิจัยมีความสมบูรณ์และรัดกุมมากยิ่งขึ้น